

Veš muňka, latinsky Phthirus pubis (Pediculosis pubis), česky muňka, filcka se u lidí vyskytuje na ochlupených místech, převážně kolem genitálu. Při silném napadení ji můžeme nalézt také v ochlupení na břiše, na prsou, v podpaží a dokonce i v obočí a na řasách, popř. vousech. Samička je velká 1,5 – 2 mm, sameček 1-1,3 mm. Samička, přichycená pevně ke kořeni chlupu, klade pevně lpící vajíčka (hnidy), která postupně odrůstají s chlupem.

Onemocnění nazýváme peduculosis pubis, patří mezi choroby přenášené pohlavním stykem (STD) a jako infekční podléhá povinnému hlášení.

Životní cyklus muňky je poměrně rychlý. Samičky žijí asi 3 týdny, za tuto dobu snesou 20 - 40 vajíček, z nichž se za 7 dní líhnou larvy, které dospějí do 14 dní a cyklus se znovu opakuje.

Zdrojem nákazy je muňkou již napadený člověk. K přenosu dochází nejčastěji při pohlavním styku, sdílením šatstva, pokrývkami a ložním prádlem. Přenos je možný i z podhlavníků v prostředcích hromadné dopravy - vlacích apod.

Příznaky: Na kůži se objevují škrábance s drobným bodovitým krvácením, patrným na spodním prádle, strupy, hnisání i ekzémy. Při výskytu popsanych projevů třeba neprodleně vyhledat kožního lékaře! Při delším pobytu muňek v ochlupení dochází účinkem enzymu v jejich slinách, které působí na krevní barvivo, ke vzniku modrých skvrn (maculae coeruleae).

Diagnostika: Muňka je vidět pouhým okem při důkladném zkoumání ochlupení jako tmavě hnědá až žlutohnědá tečka přichycená u základny chlupu. Snadno je identifikovatelná pod mikroskopem, stejně jako hnidy, přichycené na chlupu. Hnidy na chlupech při zmačknutí mezi nehty charakteristicky lupnou.

Léčba: Mezi spolehlivá (volně prodejná) léčiva patří především Jacutin gel (Hermal, D), který ničí nejen vši, nýbrž i vajíčka (hnidy). Z jiných volně prodejných přípravků je to Difusil H 92-P (Lybar, CZ), Orthosan H (Lybar, CZ) a Stop-Antiparasiten Shampoo (Nova Argentina, I), které hubí jen dospělé jedince a jejich aplikaci je třeba po 6-8 dnech opakovat.

Kartáče na vlasy a hřebeny se důkladně vyčistí nebo zničí. Veškeré části oděvů, ručníky, spací pytle i ložní prádlo, které mohou poskytovat parazitům úkryt, musí být znehodnoceny nebo ošetřeny některým insekticidním přípravkem nebo postupem.

Z preventivních důvodů je nezbytné bedlivě prohlédnout a též přeléčit všechny sexuální partnery (hlavní zásada u všech STD), případně spolubydlící nebo členy domácnosti, vždy současně stejným postupem a přípravkem.